

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022

Fellingsbro folkhögskola

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022

Fellingsbro folkhögskola

2023-05-17

Innehåll

1.	Verksamhetsåret 2022	7
2.	Mål	8
2.1	Nationella mål	8
2.1.1	Statens mål för folkbildningspolitiken	8
2.1.2	Statens syften med stödet till folkhögskolor är att:	8
2.2	Huvudmannens verksamhetsmål och uppdrag	8
3.	Utvecklingsarbete	9
3.1	Skolans arbetssätt	9
3.1.1	Ett gott bemötande	9
3.1.2	Stöd och anpassning	9
3.1.3	Skolans pedagogiska upplägg	9
3.2	Utvecklingsområden	10
3.2.1	Samarbete	10
3.2.2	Pedagogik	10
3.2.3	Organisation	10
4.	Organisation	11
4.1	Organisation för planering och beslut	11
4.1.1	Deltagardemokrati	11
4.1.2	Studeranderättslig standard	12
4.1.3	APT	12
4.1.4	Omdömessättning	13
4.1.5	Lokal samverkansgrupp	13
5.	Kurser och utbildningar	14
5.1	Allmänna kurser	14
5.1.1	Allmän kurs	14
5.1.2	Allmän kurs – svenskt teckenspråk	14
5.1.3	Allmän kurs på distans	14
5.1.4	Allmän grundkurs	15
5.1.5	Better English	15
5.2	Profilkurser	15
5.2.1	Svenska som andraspråk	15
5.2.2	Baskurs	15

5.2.3	Projektkurs	15
5.2.4	Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs	16
5.2.5	Svenskt teckenspråk - distans	16
5.2.6	Friskvårdskurs	16
5.3	Yrkesutbildningar	16
5.3.1	Behandlingspedagogutbildning	16
5.3.2	Stödassistentutbildning	17
5.3.3	Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning	17
5.3.4	Syntolksutbildning	18
5.4	Uppdragsutbildningar	18
5.4.1	Tolkmedierade samtal via bildtelefon	18
5.4.2	Handledarutbildning för utbildade skrivtolkar, teckenspråks- och dövblindtolkar	18
5.4.3	Fördjupningskurs för handledare	19
5.4.4	Tolkning inom psykiatri	19
5.4.5	Rättstolksutbildning	20
5.4.6	Kurser i svenskt teckenspråk	20
6.	Rekrytering av deltagare	21
7.	Personal	22
7.1	Anställda	22
7.2	Personalfortbildning	22
7.2.1	Kompetensutvecklingsplan	22
7.3	Stödteamet	23
8.	Internat	24
9.	Bibliotek	25
10.	Statistisk uppföljning	26
10.1	Deltagarveckor - långkurser	26
10.1.1	Allmänna kurser	26
10.1.2	Särskilda kurser	27
10.1.3	Allmänna och särskilda kurser totalt	27
10.2	Deltagarveckor - kortkurser	28
10.3	Könsfördelning - långkurser	28
10.3.1	Allmänna kurser	28

10.3.2	Särskilda kurser	28
10.1	Könsfördelning - kortkurser	29
10.2	Könsfördelning - totalt 2022	29
11.	Utfall mot skolans verksamhetsplan för 2022	30
11.1	Mål 1: Ledning.....	30
11.1	Mål 2: Pedagogik	32
11.1.1	Delmål – Allmän kurs	32
11.1.2	Delmål – Allmän kurs på distans	32
11.1.3	Delmål – Allmän kurs – svenskt teckenspråk.....	33
11.1.4	Delmål – Baskurs	33
11.1.5	Delmål – Projektkurs	34
11.1.6	Delmål – Svenska som andraspråk.....	34
11.1.7	Delmål – Svenskt teckenspråk – distans.....	34
11.1.8	Delmål – Friskvårdskurs.....	35
11.1.9	Delmål – Stödassistent	35
11.1.10	Delmål – Behandlingspedagog	36
11.1.11	Delmål – Teckenspråks- och dövblindtolk	36
11.1.12	Delmål – Syntolk	37
11.2	Mål 3: Bildningsmiljö	38
11.2.1	Delmål – Allmän kurs på distans	38
11.2.2	Delmål – Allmän kurs – svenskt teckenspråk.....	38
11.2.3	Delmål – Allmän grundkurs	39
11.2.4	Delmål – Baskurs	39
11.2.5	Delmål – Projektkurs	40
11.2.6	Delmål – Svenska som andraspråk.....	40
11.2.7	Delmål – Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs	41
11.2.8	Delmål – Svenskt teckenspråk – distans.....	41
11.2.9	Delmål – Friskvårdskurs.....	41
11.2.10	Delmål – Behandlingspedagog	42
11.2.11	Delmål – Stödassistent	42
11.2.12	Delmål – Teckenspråks- och dövblindtolk.....	42
11.2.13	Delmål – Syntolk	43
11.1	Mål 4: Formalia	44

12. Bokslut 2022	45
------------------------	----

1. Verksamhetsåret 2022

Även 2022 har på många sätt präglats av pandemin. Restriktioner, studier och arbete på distans, stanna hemma med symtom osv. Deltagare som är nya på skolan har inte riktigt fått känslan av att gå på folkhögskola, där mycket normalt präglas av möten, dialog och gemensamt skapande. Detta till trots har verksamheten på skolan fungerat mycket bra med de begränsningar vi levat under och vi har inte heller drabbats av något större smittutbrott på skolan. Under vårterminen 2021 var flera kurser på distans och några på plats på skolan. Men under höstterminen 2021 kunde vi under återgå till att ha alla deltagare på plats, dock med flera restriktioner.

På grund av pandemin har mycket resor, studiebesök och större samlingar fått ställas in. Det har också varit en utmaning att ordna praktik för de deltagare som har det i sin utbildning, men det har gått att lösa med viss kreativitet.

Kulturstunderna i Fellingsbro har återupptagits, något som verkligen saknades under pandemin. Vi har tagit del av föreläsningar om filmskapande, autism, jämställdhet, matsvinn, polisarbete, journalistik, rymden och skrivande. Vi har fått lyssna till en exnazists livshistoria och om hur Oset förvandlades från soptipp till naturreservat. Därtill har vi sett enmansteatrar, improvisationsteater, modern dans och en konsert. En god blandning av kultur helt enkelt, precis som tanken är med kulturstunderna som berikar de ”vanliga” studierna och ger deltagare tillfälle att inspireras, förundras och utmanas. Vissa större gemensamma samlingar har även hållits i Örebro, däribland en mycket uppskattad föreläsning av professor emeritus Claes Möller.

Det var glädjande att vi under våren 2022 på nytt kunde ha Öppet hus på båda skolenheterna samt prova-på-dagar för kurser i Fellingsbro, då deltagare är på besök på skolan tre dagar och även bor på internatet. Vi kunde ändå konstatera när höstterminen startade att vi i det närmaste fyllde våra platser på utbildningarna. Särskilt glädjande var att vi för andra året i följd hade en lyckad antagning till Teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen. Vi hoppas att detta är ett trendbrott eftersom vi precis som övriga folkhögskolor som erbjuder denna utbildning haft många tomma platser under flera år. Nu är vi endast två folkhögskolor i landet som erbjuder denna utbildning. Vi har fortsatt vårt utvecklingsarbete med Tolkutbildningen så att den ska hålla högsta kvalitet. Sverige behöver och kommer att behöva fler kompetenta teckenspråks- och dövblindtolkar.

Med denna summering av verksamhetsåret tar vi sikte mot ett nytt år 2023.

2. Mål

2.1 Nationella mål

2.1.1 Statens mål för folkbildningspolitiken

Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.¹

2.1.2 Statens syften med stödet till folkhögskolor är att:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

2.2 Huvudmannens verksamhetsmål och uppdrag

Fellingsbro folkhögskola ska ge alla kursdeltagare möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.

Indikator: Nyttjande av tilldelade deltagarveckor från Folkbildningsrådet ska vara 100 procent.

År 2022 har Fellingsbro folkhögskola haft ingångsvärdet **8 913** deltagarveckor. Skolan har sammanlagt producerat **9 432** deltagarveckor för de allmänna kurserna, särskilda kurserna och kortkurserna. Överproduktionen av deltagarveckor innebär att skolan inte behöver betala tillbaka statsbidrag.

I övrigt följer skolan de styrdokument och policys som fastställs av huvudmannen, Region Örebro län.

¹ Regeringens proposition 2013/14:172 "Allas kunskap - allas bildning".

3. Utvecklingsarbete

Ledningsgruppen har fortsatt leda utvecklingen av olika delar på skolan utifrån den verksamhetsplan som för oss på skolan numera täcker över läsåret.

Verksamhetsplanen grundar sig på Folkhögskolornas serviceorganisations (FSO) material om fyra hörnstenar: ledning, pedagogik, bildningsmiljö och formalia. En del av utvecklingsarbetet är gemensamt för såväl Fellingsbro- som Örebroenheten medan vissa delar är specifika för varje enhet.

3.1 Skolans arbetssätt

3.1.1 Ett gott bemötande

Skolans förmåga att se och möta deltagare utifrån individuella förutsättningar, att skapa en trygg studiemiljö samt att vara respektfulla i mötet med kursdeltagarna.

3.1.2 Stöd och anpassning

Skolans förmåga att anpassa utifrån individ och situation, att se helheten i studiesituationen och att ge anpassat stöd utifrån skolans förutsättningar vad gäller personaltäthet och kompetens. Vi har på alla kurser deltagare med olika funktionsvariationer samt med dåliga upplevelser av skolan med sig i bagaget. Vi har under året prioriterat det fortsatta arbetet med skolans stödteam, mer resurser kommer behöva läggas på det. Vi har börjat arbeta efter en modell, Elevhälsomötet (EHM), för möten mellan stödteam och arbetslag. Några kurser har fått prova på det med gott resultat, det arbetet fortsätter.

3.1.3 Skolans pedagogiska upplägg

Skolans uppgift att stötta deltagare i personligt växande och självkänsla. Arbetet utgår från deltagarnas förutsättningar och behov, vi försöker möta dem där de befinner sig. Även inom detta område är vår specialpedagog viktig och stöttar både pedagoger och deltagare i samtal. Vi vet att många av våra deltagare har många års skolmisslyckande bakom sig och även varit hemmasittande. Vi arbetar hela tiden med att möta dem där de befinner sig och vi ser att många hos oss kanske får den första riktiga chansen att lyckas med sina studier. Vi är en annan skolform och vi värnar om den särarten samt de resurser vi har för detta.

3.2 Utvecklingsområden

3.2.1 Samarbete

Utbyte mellan olika kurser inom och mellan enheterna och gemensamma aktiviteter för att öka inkludering och gemenskap inom skolan. Detta har fått stå tillbaka under pandemin men vi ser fram emot att utveckla det liksom även samarbete med andra skolor och institutioner.

3.2.2 Pedagogik

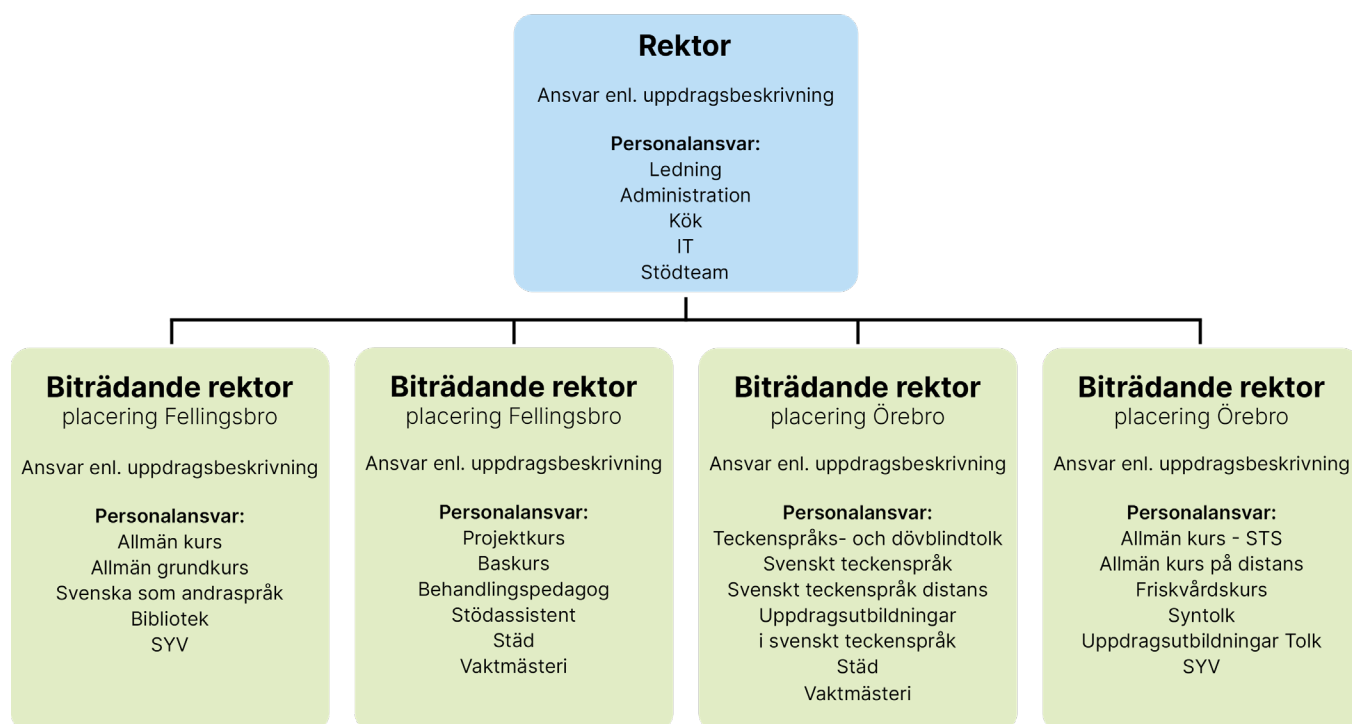
- Bibehålla och utveckla folkhögskolans pedagogik med bland annat projekt- och temaarbete.
- Genomföra kompetensutvecklingssatsning för lärare och assistenter i Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Detta genomfördes läsåret 2021–2022 för personalen i Fellingsbro och för personalen i Örebro under året 2023.
- Fortsätta utvecklingen av IT som pedagogiskt verktyg, vilket fått en naturlig skjuts under pandemin i och med att både personal och deltagare nu har en egen dator. Vi fortsätter även att utveckla användandet av Teams som har varit ett mycket bra verktyg under pandemin.

3.2.3 Organisation

- En tydlig organisation med god beredskap att möta förändringar, där biträdande rektorer finns nära medarbetare och deltagare i sina kurser och leder utvecklingsarbetet.
- Till följd av en sjukskrivning har vi varit utan en biträdande rektor under några terminer. Glädjande nog har vi sedan februari 2022 en ny biträdande på plats på skolan. Två biträdande är placerade i Fellingsbro och två i Örebro medan rektor arbetar övergripande på båda orterna.
- Arbeta med en framgångsrik marknadsföring av och rekrytering till de kurser och utbildningar vi genomför.
- Utvecklat stöd för deltagare i form av ett mer organiserat och tillgängligt Stödteam.

4. Organisation

Fellingsbro folkhögskola har Region Örebro län som huvudman och är politiskt och religiöst obunden. Styrelse för skolan är Regional tillväxtnämnd. Ordförande för nämnden är Charlotta Englund. Skolan tillhör sedan 1 januari 2015 Förvaltningen för Regional utveckling och är där organiserad inom området Utbildning och arbetsmarknad.

4.1 Organisation för planering och beslut

4.1.1 Deltagardemokrati

Studerande och personal på skolan träffas regelbundet i olika forum. Det är genom dessa forum som kursdeltagarna har möjlighet att påverka sina studier och sin studiemiljö. Under året har deltagarna framfört praktiska önskemål om höj- och sänkbara bord till klassrummen, vattenkokare till pentryt och bättre belysning och fler bänkar utomhus. Synpunkter på menyn i skolmatsalen i Fellingsbro har också lyfts. På Klerkgatan har deltagarna påpekat behovet av tydligare märkning av hörn, trappsteg och liknande, för att underlätta för personer med dövblindhet. Gällande det sistnämnda har ett par förslag lagts fram som ledningen kommer att gå vidare med och förverkliga.

Under verksamhetsåret har det deltagardemokratiska arbetet organiserats enligt:

Klassråd

I klassrådet deltar hela klassen. Klassrådet tar del av information och diskuterar frågor som sedan förs fram till Studeranderådet och Skolrådet.

Studeranderåd

Det finns ett studeranderåd för kursdeltagare i Fellingsbro och ett för kursdeltagare i Örebro. Studeranderådet består av en, eller vid behov två, representanter för varje klass. Deltagarna i studeranderådet utser en ordförande och en sekreterare. Studeranderådet utser också miljöombud och skyddsombud på förslag från klassråden.

Skolråd

Det finns ett skolråd för kursdeltagare i Fellingsbro och ett för kursdeltagare i Örebro. Skolrådet består av i första hand ordförande och sekreterare från studeranderådet och skollledning. Vid behov deltar ytterligare personal. Skolrådet är ett rådgivande organ som diskuterar frågor som berör deltagarnas studie- och internatsituation.

Ledningsgrupp

Består av rektor Torkel Freed och fyra biträdande rektorer: Brita Nordqvist, Mattias Ekström, Patrik Bergman och Anita Thorsberg. Ledningsgruppen möts varje måndag eftermiddag och har också ett antal strategidagar under terminerna. En av de biträdande rektorerna har en pågående rektorsutbildning som ska slutföras under 2023.

4.1.2 Studeranderättslig standard

Kursdeltagarnas rättigheter och skyldigheter finns samlade i Fellingsbro folkhögskolas studeranderättsliga standard. I den studeranderättsliga standarden finns riktlinjer för alla aspekter av tillvaron som kursdeltagare på skolan, däribland studerandeflytande, likabehandling, antagning och urval, kursintyg, disciplinära åtgärder, sekretessfrågor, tillgänglighet samt stöd och anpassningar.

4.1.3 APT

Arbetsplatsträffar anordnas tre till fyra gånger per termin för samtlig personal i två konstellationer, en för personal i Fellingsbro och en för personal i Örebro. På träffarna behandlas besluts- och informationsärenden som rör skolans inre arbete och organisation såsom personal, lokaler, ekonomi, arbetsmiljö och kursutbud.

4.1.4 Omdömessättning

Kursdeltagare på Allmän kurs får ett studieomdöme efter varje genomfört läsår. Alla lärare och assistenter som deltagit i undervisning på Allmän kurs samt rektor, biträdande rektorer och skoladministratörer sammanträder för ett heldagsmöte där preliminära omdömen sätts och i ett halvdagsmöte där omdömena fastställs.

Studieomdömet är en skattning av deltagarens studieförmåga och bedöms utifrån faktorerna:

- Kunskaper och färdigheter och utveckling av dessa.
- Förmåga till analys, bearbetning och överblick.
- Ambition, uthållighet och förmåga att organisera studier.
- Social förmåga.

Studieomdömet ska grundas på iakttagelser från så många som möjligt och i varierande typer av uppgifter och studiesituationer.

4.1.5 Lokal samverkansgrupp

Består av representanter för arbetsgivaren och de olika fackförbund som är representerade på skolan. Samverkansgruppen kan utökas med två deltagarskyddsombud vid frågor som rör skolans arbetsmiljö. Gruppen behandlar och beslutar i MBL samt i arbetsmiljöfrågor och har möten 3–4 gånger per termin.

5. Kurser och utbildningar

5.1 Allmänna kurser

5.1.1 Allmän kurs

Allmän kurs vänder sig till personer som vill bli behöriga till universitet, högskola eller yrkeshögskola och som söker bildning och fördjupad förståelse av det samhälle vi lever i. Kursen har hög lärartäthet och mindre klasser där kursdeltagarna erbjuds extra psykosocialt stöd tack vare elevassistenter.

På schemat finns alla gymnasiegemensamma kurser som studeras antingen i helklass eller i ämnesgrupper. Utöver dessa kurser ryms inom skoldagen också kulturevenemang, tillvalsämnen av mestadels praktisk natur, motion och rörelse samt vid vissa tillfällen schemabrytande aktiviteter.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.1.2 Allmän kurs – svenskt teckenspråk

Kursen riktar sig till teckenspråkiga som vill läsa klart sin behörighet från grundskolan/specialskolan eller gymnasiet. Syftet är, utöver att nå behörigheter, att växa som människa och samhällsmedborgare, det vill säga att lära för livet.

Utbildningen sker på svenskt teckenspråk och omfattar de gymnasiegemensamma ämnena samt svenskt teckenspråk. En målsättning är att samverka med andra kurser inom skolan men även med andra folkhögskolor som har samma målgrupp. Kursen är uppdelad i två undervisningsgrupper utifrån den nivå kursdeltagaren befinner sig på, för att kunna individanpassa studierna.

Utbildningsort: Örebro

5.1.3 Allmän kurs på distans

Kursen vänder sig till den som på grund av medicinskt hinder, social fobi eller neuropsykiatrisk funktionsvariation inte kan studera i vanlig skolmiljö. På kursen erbjuds möjlighet att uppnå grundläggande behörighet, eller vissa särskilda behörigheter, för vidare studier.

Deltagarna läser fyra gymnasiegemensamma ämnen på heltid, detta för att säkerställa rättssäkerheten i omdömessättningen.

Utbildningsort: Distansutbildning med närträffar i Örebro

5.1.4 Allmän grundkurs

Allmän grundkurs vänder sig till unga vuxna, 18–25 år, som inte är färdiga med grund- eller gymnasieskolan. Flera i gruppen har någon funktionsvariation. Allmän grundkurs erbjuder liten grupp, tydlig struktur och extra stöd. På kursen arbetar man mycket med självkänsla, självförtroende och motivation. Förutom ämnen som svenska, matematik och samhällskunskap ingår även självkännedom och psykologi.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.1.5 Better English

Better English är en två veckor lång sommarkurs med syfte att på kort tid få en uppfräschning av sina engelskkunskaper. Kursen vänder sig till såväl skolans långkurselever som till andra intresserade.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.2 Profilkurser

5.2.1 Svenska som andraspråk

Kursen vänder sig till personer med svenska som andraspråk som behöver mer träning i svenska. Syftet är att deltagarna ska bli bättre på att förstå, prata och skriva på svenska och få mer kunskap om det svenska samhället, demokrati och mänskliga rättigheter. Utbildningen ger möjlighet till personlig utveckling, att se nya möjligheter i livet och få redskap att nå sina mål i Sverige. Kursen har två olika språknivåer. I grupp 1 ska deltagarna ha klarat motsvarande SFI B-nivå och i grupp 2 C-nivå.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.2.2 Baskurs

Baskursen vänder sig till personer med högfungerande autism, Aspergers syndrom eller annan diagnos inom autismspektrum utan intellektuell funktionsnedsättning. Kursens främsta syften är att öka deltagarnas självkänsla, självinsikt och självförtroende samt hitta strategier för att fungera socialt, att arbeta i grupp samt att planera och praktiskt hantera sin vardag och dess innehåll.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.2.3 Projektkurs

Kursen vänder sig till personer med lindrig utvecklingsstörning/intellektuell funktionsnedsättning. Syftet med kursen är att öka deltagarnas självkännedom,

självinsikt och självständighet samt att individuellt hitta strategier för att klara sin vardag och det sociala samspelet. I kursen ingår praktiska och teoretiska ämnen samt ett samarbete i små och stora projekt.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.2.4 Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs

Kursen vänder sig till personer som vill lära sig svenskt teckenspråk för att kunna kommunicera med teckenspråkiga. Kursen är öppen för både hörande och hörselskadade. Förutom teckenspråksundervisning ingår även dövstudier.

Utbildningsort: Örebro

5.2.5 Svenskt teckenspråk - distans

Syftet med kurserna är främst att möjliggöra för heltidsarbetande och närstående till döva att studera svenskt teckenspråk. Kursen ges på kvartsfart med fem närträffar motsvarande en dag/månad. Kursen är indelad i fyra steg med stigande svårighetsgrad, varav nivå 1 och 3 ges på höstterminen och nivå 2 och 4 på vårterminen.

Utbildningsort: Distansutbildning med närträffar i Örebro

5.2.6 Friskvårdskurs

Kursen riktar sig till personer med kognitiva nedsättningar till följd av förvärvad hjärnskada. På kursen ligger fokus på att komma tillbaka till vardagslivet samt att hitta strategier för minne, koncentration, planering och inläring. Inslag i kursen är friskvård, hjärnkunskap, minnesstrategier, kommunikation, vardagskunskap, motion, mindfulness, omvärldskunskap, studiebesök, utflykter i naturen och individuell målplanering. Kursen har löpande antagning och bedrivs på deltid.

Utbildningsort: Örebro

5.3 Yrkesutbildningar

5.3.1 Behandlingspedagogutbildning

Eftergymnasial yrkesutbildning som ger kunskaper och verktyg till den som vill arbeta med människor på behandlingshem, i öppenvård, inom socialpsykiatri eller kriminalvården, med elever med särskilda behov, ensamkommande flyktingar eller annan stödverksamhet.

Utbildningen innehåller ämnena behandlingsmetodik, psykologi, samhällskunskap, pedagogik, psykiatri, socialpedagogik och etik. Därtill ingår ACT (Acceptance and Commitment Therapy), ART (Aggression Replacement Training), ÅP (Återfallsprevention), MI (Motiverande Samtal) och MHFA (Första hjälpen till psykisk hälsa). Den tvååriga utbildningen inbegriper tre praktikperioder på sammanlagt sexton veckor.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.3.2 Stödassistentutbildning

Tvåårig yrkesutbildning på gymnasienivå som ger kunskap och kompetens för att arbeta inom t.ex. LSS, äldreomsorg, skola, förskola eller HVB-hem. Utbildningen riktar sig till personer med svenska som andraspråk och innefattar:

- vård och omsorg/medicin
- psykologi/psykiatri
- socialt arbete
- specialpedagogik
- barn, kultur och fritid
- svenska
- yrkessvenska i barnomsorg/skola
- yrkessvenska i vård- och omsorg
- samhällskunskap
- etik
- MHFA, 1 vecka
- pedagogiskt ledarskap
- dokumentation
- hälsa
- ord och bild

Praktikperiod ingår såväl år ett som år två.

Utbildningsort: Fellingsbro

5.3.3 Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning

Tolkutbildningen är en fyraårig yrkesutbildning som ger kompetens att arbeta som teckenspråkstolk och dövblindtolk. Under utbildningens två första år får man grundläggande utbildning i svenskt teckenspråk. Därtill ingår svenska, samhällskunskap, psykologi och dövstudier. År 3–4 innefattar utbildning i tolkning, svenskt teckenspråk, svenska, psykologi, samhällskunskap och engelska.

I utbildningen ingår praktik på tolkcentraler eller tolkbolag, samt kontinuerlig röstträning.

Utbildningsort: Örebro

5.3.4 Syntolksutbildning

Yrkesutbildning på halvfart som ger kompetens för att arbeta som syntolk för personer med synnedsättning i kulturella sammanhang, främst film och teater, men även inom konst och i andra visuella sammanhang.

I utbildningen ingår syntolkningsträning, ljudteknisk hantering, film- och bildkunskap, livetolkning av film/teater i salong, inlevelseövningar/ledsagning samt möten med användare. Dessutom ingår besök på syncentraler och hos Synskadades riksförbunds föreningar runt om i landet, företrädesvis på hemmaplan.

Utbildningsort: Distansutbildning med närträffar i Örebro

5.4 Uppdragsutbildningar

5.4.1 Tolkmedierade samtal via bildtelefon

Skolan har under året gett två tredagarskurser i bildtelefoni under vårterminen 2022. Deltagarna kom från Västansviks folkhögskola, Södertörns folkhögskola och kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning vid Stockholms universitet.

Kursen ingår i utvidgad form i vår egen tolkutbildning. Kursens mål är att få en teoretisk grund till arbetet som tolk inom bildtelefoni, samt att ringa in de utmaningar tolken möter i den aktuella kontexten. Målet är dessutom att praktiskt träna på att tolka vid förmedlade samtal via bildtelefoni. Kursen baseras på forskning på fältet och består av två delar: en teoridel, förlagd på distans, och en praktisk del, vilken utgörs av ovan nämnda tredagarskurs vid Fellingsbro folkhögskola.

Utbildningsort: Örebro

5.4.2 Handledarutbildning för utbildade skrivtolkar, teckenspråks- och dövblindtolkar

Handledarutbildningen riktar sig från 2021 inte bara till verksamma teckenspråks- och dövblindtolkar, utan även till skrivtolkar. Utbildningen gavs under vårterminen 2022 och omfattade totalt tio kursdagar.

Utbildningens mål:

- Att man som tolk ska tillägna sig kunskap om och i handledarskap med målet att känna sig trygg i handledarskapets grunder, förutsättningar och privilegier.
- Att utveckla det personliga ledarskapet för att kunna se sitt arbete utifrån.
- Att utveckla kunskapen om kommunikation och lärandeprocesser, vilket i sin tur ger utrymme för reflektion och växande i handledarrollen.
- Att få kunskap om och övning i olika former av coaching.

Utbildningsort: Örebro

5.4.3 Fördjupningskurs för handledare

Under hösten 2022 gav skolan en fördjupningskurs om tre dagar för verksamma skrivtolkar, teckenspråks- och dövblindtolkar som är utbildade handledare och har erfarenhet av handledning. Deltagarna gavs möjlighet att fräscha upp och fördjupa sina kunskaper i handledning genom konkreta verktyg, teoretiska modeller och praktiska övningar. Innehållet är kopplat till forskning om handledningsteori.

Kursens mål:

- Att bli påfylld och stärkt i sin handledarroll.
- Att öva coaching och olika former för feedback.
- Att utveckla det inre personliga ledarskapet för att bättre kunna se sitt arbete utifrån.

Utbildningsort: Örebro

5.4.4 Tolkning inom psykiatri

Denna fortbildning för verksamma teckenspråks- och dövblindtolkar genomfördes två gånger under 2022, en gång på våren och en på hösten. Varje utbildningsomgång är sju dagar. Sedan hösten 2021 kan såväl hörande som döva teckenspråkstolkare gå utbildningen. Utbildningen sätter samarbetet mellan vårdgivare, vårdtagare och tolk i fokus och hur ett samtal/möte kan ske så professionellt och patientsäkert som möjligt. Utbildningen berör tolkens roll och ansvar inom området tolkning inom psykiatri och vården. Den inkluderar grundläggande kunskaper om olika former av psykisk ohälsa, psykiatri som organisation, test- och utredningsförfarande, behandlingsformer samt specifika orsaker till psykisk ohälsa inom tolkanvändargruppen.

Utbildningens mål:

- Att förmedla grundläggande kunskaper om vanligt förekommande psykiska sjukdomar och störningar, kriterier för diagnosticering, behandlingsmetoder samt psykologtesters innehåll, syfte och utformning med betoning på det som är specifikt för tolkanvändargruppen.

- Att ge en inblick i psykiatrins organisation och de olika enheternas roll samt att belysa en psykiatrikers och psykologs erfarenheter i sina respektive roller av att arbeta tillsammans med tolk.
- Att utveckla det inre ledarskapet för att bättre kunna se sitt arbete utifrån.
- Att stimuleras i sin tolkroll genom reflektion kring rolltagning och ansvar.

Utbildningsort: Örebro

5.4.5 Rättstolksutbildning

Denna fortbildning vänder sig till utbildade och verksamma teckenspråks- och dövblindtolkar som har erfarenhet av att tolka inom rättsväsendet eller har för avsikt att göra det. Utbildningen omfattar sju seminarier å två dagar, totalt 14 dagar och löper över två terminer. Utbildningens mål är att ge fördjupade kunskaper i juridisk terminologi, att tydliggöra tolkens roll i rätten och att belysa de utmaningar en tolk kan möta både i rätten och i andra sammanhang inom rättsväsendet. Utbildningen avser även att ge teoretiska kunskaper motsvarande den skriftliga delen av auktorisationsprovet i rättstolkning.

Kursen som startade höstterminen 2021 avslutades under vårterminen och på höstterminen startade en ny utbildningsomgång.

Utbildningsort: Örebro

5.4.6 Kurser i svenskt teckenspråk

Skolan anordnar grund- och fortbildningskurser i svenskt teckenspråk för offentliga verksamheter. Våren 2022 genomfördes två kurser för personal på Birgittaskolan, Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Vidare hade skolan fem kurser för personal på riksgymnasiet (Virginska gymnasiet och Rudbecksgymnasiet). Höstterminen 2022 anordnades tre kurser för riksgymnasiet (Virginska och Rudbeck), en kurs för förebyggande enheten inom Örebro kommun samt två kurser på Birgittaskolan.

Utbildningsort: Örebro

6. Rekrytering av deltagare

Söktrycket till skolans kurser och utbildningar är generellt sett gott. Till läsåret 22/23 hade skolan totalt 696 sökande, en marginell minskning mot föregående läsår.²

Rekryteringen till skolans kurser och utbildningar går bra i stort och vi fyller våra platser.

Skolan har de senaste åren kämpat med att fylla platserna på Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningen. Den negativa trenden har drabbat oss likväl som övriga utbildningsanordnare i landet. Från och med nästa läsår kvarstår bara vi och Västanviks folkhögskolas tolkutbildning, samt kandidatprogrammet i teckenspråk och tolkning vid Stockholms universitet. Skolan har avsatt en betydande del tid och resurser i marknadsföringen under de senaste åren. Läsåret 21/22 sågs något av ett trendbrott då antalet ansökningar och antagna ökade. Glädjande nog ser vi att trenden hållit i sig även för läsåret 22/23:

- Antal sökande: 49 (45)
- Antal antagna: 30 (26)
- Antal som påbörjade utbildningen 16 (18)³.

Skolan har under året marknadsfört sina kurser genom direktkontakt med studie- och yrkesvägledare, arbetsmarknadsenheter och andra aktörer som är relevanta för oss. Därtill har skolan tagit emot ett flertal studiebesök och anordnat Öppet Hus både på skolan i Fellingsbro (26 mars) och i Örebro (19 mars). Personal från skolan har också åkt ut till skolor och andra verksamheter och informerat. Jobbmässan där skolan brukar närvara var inställd 2022.

Skolan har ett instagramkonto och en facebook sida för skolan i Fellingsbro och en för skolan i Örebro där vi publicerar inlägg främst om hur det är att studera på skolan. Merparten av annonseringen sker också genom Instagram och Facebook. Dels som sponsrade inlägg, dels som annonskampanjer. Skolan annonserar också på Google Ads.

Tyngdpunkten inom annonseringen har under 2022 legat på det digitala. Printannonser har köpts i Kupé, Magasinet Piraja, 019, Örebro läns tidning, Nöjesguiden och Djungeltrumman.

² Sökande till kort- och sommarkurser är inte medräknat.

³ Inom parentes motsvarande siffror för läsåret 21/22.

7. Personal

7.1 Anställda

Under arbetsåret har Fellingsbro folkhögskola haft 79,6 helårstjänster. Utöver detta tillkommer gästlärare och timanställningar motsvarande ungefär en helårstjänst. Lärartätheten har legat på 3,16 lärare/1 000 deltagarveckor. Kravet i statsbidragsvillkoren är 1,8 lärare/1 000 deltagarveckor. Alla nyanställda på skolan får genomgå ett introduktionsprogram.

7.2 Personalfortbildning

- SKUA, språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt
- Folkhögskolläroprogrammet, 60 hp
- Specialpedagogutbildning
- Rektorsutbildning
- Folkhögskolan som särskild utbildningsform och didaktisk verkstad, 15 hp
- Pedagogik och didaktik för tolklärare, 30 hp
- Yrkesutbildning i utveckling, fortbildning för lärare på yrkesinriktade folkhögskolekurser 7,5 hp, Linköpings universitet.
- Estetiska uttryck och kreativa metoder, 4 hp, Linköpings universitet

7.2.1 Kompetensutvecklingsplan

Kompetensutvecklingsplanen syftar till att ge en struktur kring skolans kontinuerliga kompetensutveckling för personalen. Revidering av planen görs årligen i kommunikation med personalen. Målet med kompetensutvecklingsplanen är att på ett strukturerat och planerat sätt identifiera aktuella behov och säkerställa kompetensutveckling för personal på Fellingsbro folkhögskola.

I kompetensutvecklingsplanen för ht 2021 till vt 2023 ligger fokus på fem temaområden där tonvikten 2022 har legat på språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt samt funktionsnedsättning. Målet är att all personal ska erbjudas möjlighet att delta på så mycket av den planerade gemensamma kompetensutvecklingen som möjligt. I vissa teman finns tydliga pedagogiska fokus som i vissa fall gör det mer relevant för lärare och assistenter att delta. I skolans systematiska arbetsmiljöarbete finns årligen återkommande personalfortbildning i D-HLR⁴, brandskydd och minibusskörning.

⁴ D-HLR står för hjärt-lungräddning med defibrillering.

Kompetensutvecklingsarbetet sker på tre nivåer - individnivå, arbetslagsnivå samt för hela skolan. De prioriterade områdena i kompetensutvecklingsplanen är:

- Språk
- Kost och hälsa
- Funktionsnedsättning
- Hållbarhet
- Folkbildning/demokrati

7.3 Stödteamet

I skolans stödteam ingår kurator, specialpedagog och studie- och yrkesvägledare (SYV). Arbetet utifrån metoden Elevhälsomötet (EHM) har fortsatt och utvidgats till kurser även på Klerkgatan. Inom Tolkutbildningen har kurator och specialpedagog gått in i ett nära samarbete i flera av kurserna med uppföljande gruppsamtal med de studerande och efterföljande uppföljning med lärarna.

Utöver EHM så jobbar stödteamets medlemmar i flertalet egna och individuella uppdrag. Med jämna mellanrum har avstämningsmöten hållits inom teamet för kollegial stöttning och för att klargöra behoven i stort på skolan.

Personalen i stödteamet går också själva i grupphandledning hos extern psykolog i Örebro, dock inte SYV:arna då de inte har en lika aktiv roll i stödteamet i dagsläget. Fortlöpande förs en dialog mellan stödteam och skolans ledningsgrupp där vi utvärderar pågående insatser och analyserar behov och rimliga upplägg framöver.

8. Internat

Internatet har en kapacitet på 62 enkelrum med egen dusch och toalett. Merparten av rummen har varit belagda under året.

Under året har ansvaret för internatet fördelats mellan tre personer, en på administration som i huvudsak har ansvarat för fakturadelen samt två inom serviceenheten, där en av dessa har haft huvudansvaret för hela internatet.

Vid terminsstart har det varit informationstillfällen där deltagarna har fått en övergripande information om regler och rutiner som gäller på internatet. Under året har regelbundna husmöten ordnats.

Elevassistenterna fyller en mycket viktig roll i arbetet på internatet. Det är elevassistenterna som har en nära kontakt med deltagarna och som aktivt arbetar tillsammans med deltagarna för att ge det individuella stöd som var och en behöver. Elevassistenterna ansvarar även för kvällsaktiviteter som ordnas på skolan men även aktiviteter utanför skolan så som till exempel bowling, bad och ridning.

Under kvällstid, måndag till torsdag, är internatet bemannat med två elevassistenter varav en har sovande jour mellan kl. 22.00-06.00.

9. Bibliotek

Skolan har ett välutrustat bibliotek med tydlig pedagogisk funktion. Biblioteksverksamheten syftar till att främja kursdeltagarnas språk- och kunskapsutveckling genom exempelvis läsfrämjande aktiviteter, samverkan med lärare och kursdeltagare i de olika kurserna samt insatser för en ökad tillgänglighet av bibliotekets resurser. Detta utgör goda förutsättningar för ett aktivt och kritiskt sökande och formande av kunskap för både kursdeltagare och personal.

Biblioteket tillhandahåller ett aktuellt och varierat utbud av både tryckta och elektroniska källor och erbjuder ett stort urval av lättlästa böcker samt en del ljudböcker. I Örebro finns en mindre biblioteksdel med bland annat fack- och skönlitteratur. En betydande del av utbudet i Örebro har koppling till svenskt teckenspråk.

10. Statistisk uppföljning

Statistiken som skolan redovisar till SCB och CSN visar att vi når de målgrupper som vi vänder oss till i första hand. Vi har en stor andel deltagare med låg utbildning, invandrarbakgrund och funktionsnedsättning på skolan. Skolan som helhet har betydligt fler kvinnliga studerande, särskilt på yrkesutbildningarna och teckenspråkskurserna. Allmän kurs (inkl. Svenska som andraspråk) utgör cirka 47,8 procent av det totala antalet deltagarveckor för skolans långkurser.

Frånvaron följs upp månads- och i vissa fall veckovis och på flera kurser är den hög. Frånvaro är därför ett område som skolan arbetar aktivt med på flera sätt, utifrån den handlingsplan som finns. Det är dock viktigt att beakta våra kursdeltagares individuella bakgrund och förutsättningar. En del har suttit hemma i flera år och varje dag på skolan är en positiv förändring.

10.1 Deltagarveckor - långkurser

Antalet kursdeltagare på skolans långa kurser var 273 under vårterminen och 290 under höstterminen.

10.1.1 Allmänna kurser

Allmänna kurser	Antal kursdeltagare		Deltagarveckor		
	VT	HT	VT	HT	VT+HT
Allmän grundkurs	10	12	190	204	394
Allmän kurs (inkl. Better English VT)	61 (inkl. 9 BE)	56	1168 (inkl. 189 BE)	993	2161
Svenska som andraspråk	22	21	390	357	747
Allmän kurs på distans	19	19	361	342	703
Allmän kurs - svenskt teckenspråk	13	13	247	234	481
Allmänna kurser totalt	125	121	2356	2130	4486

10.1.2 Särskilda kurser

Särskilda kurser	Antal kursdeltagare		Deltagarveckor		
	VT	HT	VT	HT	VT+HT
Baskurs	12	14	228	238	466
Friskvårdskurs	10	9	67	60	127
Projektkurs	15	14	285	238	523
Stödassistent	10	10	190	180	370
Behandlingsped. (åk 1)	13	12	247	216	463
Behandlingsped. (åk 2)	12	14	228	244	472
Syntolk 50 %	10	10	95	90	185
Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs	8	10	152	180	332
Teckenspråks- och dövsblindtolk	39	49	858	882	1740
STS-distans (25 %) nivå 1	-	14	-	63	63
STS-distans (25 %) nivå 2	11	-	53	-	53
STS-distans (25 %) nivå 3	-	13	-	59	59
STS-distans (25 %) nivå 4	8	-	38	-	38
Särskilda kurser totalt	148	169	2441	2450	4891

10.1.3 Allmänna och särskilda kurser totalt

	Antal kursdeltagare		Antal deltagarveckor		
	VT	HT	VT	HT	HT+VT
Allmänna och särskilda kurser	273	290	4797	4580	9377

10.2 Deltagarveckor - kortkurser

Kortkurser	Kursdeltagare		Deltagarveckor		Kd tot.	Dv tot.
	VT	HT	VT	HT	VT+HT	VT+HT
Prova-på Allmän grundkurs	10	-	6	-	10	6
Prova-på Projektkurs	12	-	8	-	12	8
Prova-på Baskurs	26	-	17	-	26	17
Better English (externa)	12	-	24	-	12	24
Kortkurser totalt	60	-	55	-	60	55

10.3 Könsfördelning - långkurser

10.3.1 Allmänna kurser

Allmänna kurser	Vårterminen 2022		Höstterminen 2022		Totalt	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	VT22	HT22
Allmän grundkurs	3	7	3	9	10	12
Allmän kurs (inkl. Better English VT)	34 (inkl. 7 BE)	27 (inkl. 2 BE)	35	21	61	56
Svenska som andraspråk	18	4	16	5	22	21
Allmän kurs på distans	13	6	12	7	19	19
Allmän kurs – svenskt teckenspråk	5	8	5	8	13	13
Allmänna kurser totalt	73	52	71	50	125	121

10.3.2 Särskilda kurser

Särskilda kurser	Vårterminen 2022		Höstterminen 2022		Totalt	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	VT22	HT22
Baskurs	2	10	3	11	12	14
Friskvårdskurs	3	7	3	6	10	9
Projektkurs	8	7	5	9	15	14
Stödassistent	7	3	7	3	10	10
Behandlingspedagog (åk 1+2)	14	11	18	8	25	26
Syntolk, distans 50 %	10	-	10	-	10	10

Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs	7	1	8	2	8	10
Teckenspråks- och dövblindtolk	36	3	45	4	39	49
STS-distans (25 %) nivå 1	-	-	13	1	-	14
STS-distans (25 %) nivå 2	10	1	-	-	11	-
STS-distans (25 %) nivå 3	-	-	13	-	-	13
STS-distans (25 %) nivå 4	7	1	-	-	8	-
Särskilda kurser totalt	104	44	125	44	148	169

Allmänna och särskilda kurser totalt	177 64,8 %	96 35,2 %	196 67,6 %	94 32,4 %	273	290
---	-----------------------------	----------------------------	-----------------------------	----------------------------	------------	------------

10.1 Könsfördelning - kortkurser

Kortkurser	Vårterminen 2022		Höstterminen 2022		Totalt	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	VT22	HT22
Prova-på Allmän grundkurs	2	8	-	-	10	-
Prova-på Projektkurs	5	7	-	-	12	-
Prova-på Baskurs	9	17	-	-	26	-
Better English (externa)	7	5	-	-	12	-
Övriga kurser totalt	23	37	-	-	60	-

10.2 Könsfördelning - totalt 2022

Totalt år 2022	Vårtermin 2022		Hösttermin 2022		Totalt VT22+HT22	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Alla kurser och utbildningar 2022	200	133	196	94	396	227
Andel	60 %	40 %	67,6 %	32,4 %	63,6 %	36,4 %

11. Utfall mot skolans verksamhetsplan för 2022

11.1 Mål 1: Ledning

En ledningsgrupp som är samstämmig, lyhörd, synlig, tydlig och utvecklingsinriktad.

Systematiskt kvalitetsarbete

För att bibehålla och utveckla kvalitén på skolan har ett mer aktivt systematiskt kvalitetsarbete, utifrån material av FSO (Folkhögskolornas serviceorganisation), påbörjats sedan ett par år. Det syftar till att folkhögskolan ska uppfylla statens, regionens, deltagarnas och samhällets förväntningar på utbildningen. Ett kvalitetsarbete som ska leda till förändring och utveckling kräver förankring hos medarbetarna. Ambitionen var att under året få med alla medarbetare i arbetet men på grund av pandemin och en långtidssjukskrivning i ledningsgruppen, vilket bidragit till ökad arbetsbelastning, så har den ambitionen inte uppnåtts. Ledningsgruppen har dock påbörjat arbetet tillsammans med kursföreståndarna och övrig personal utifrån de fyra hörnstenarna för bildning som bygger på:

- Ledning
- Pedagogik
- Bildningsmiljö
- Formalia

Ett systematiskt kvalitetsarbete innebär att det är strukturerat och bygger på rutiner som talar om vad, hur, när och av vem något ska göras. Det systematiska kvalitetsarbetet är en del av skolans årshjul.

Samverkansmöten

Under året har ledningen fortsatt att utveckla samverkansformerna. Från arbetsgivar- och fackligt håll finns en samstämmighet gällande förhållningssätt och förväntningar på ledningens möten. Ledningen arbetar utifrån en gemensam spelplan där vi pratar om förhållningssätt, vilka mål vi har, hur vi kommunicerar med varandra samt vilka resurser vi har.

Vi har varit tydliga med och är överens om att ha ett prestigelöst förhållningsätt, en bra dialog och att tydliggöra målen. Vi har även lyft vikten av återkoppling och uppföljning av tidigare frågor. Vid varje samverkansmöte går vi igenom risk- och konsekvensanalysen gällande verksamhetsfrågor. Vi kan också konstatera att vi fick mycket bra resultat i den gemensamma arbetsmiljöenkät som RÖL:s personal gjorde. Vi följer upp det som krävs.

Information på Teams

Ledningsgruppens strävan är att vara tydlig och ge en samlad information till alla medarbetare via skolans informationskanaler på Teams. Informationsflödet är omfattande. Eftersom många av våra deltagare inte har ett så väl utvecklat språk försöker vi skriva enkelt, en del information teckenspråkstolkas och lärare och assistenter går igenom viss information med grupperna. Vi har en särskild utmaning i att informationen internt blir tydlig och tillgänglig för alla. Det är ett pågående arbete med att förtydliga var och hur vi lägger ut information i våra olika teamskanaler.

11.1 Mål 2: Pedagogik

Skolans arbetssätt skapar goda förutsättningar för att alla kursdeltagare ska klara sina studier.

11.1.1 Delmål – Allmän kurs

Språk- och kunskapsutvecklande sommarprat

På Allmän kurs har alla klasser arbetat med sommarprat i någon form. Personalen har använt ett språk- och kunskapsutvecklat arbetssätt genom att arbeta mycket med förförståelse, att modellera tillsammans, gå igenom begrepp och strukturer och låta arbetet ta tid.

Arbetet inleddes med en genomgång av retorikens grunder och analys av sommarprat där deltagarna använde sig av en lyssnarmall. Analyserna redovisades i klassen. Därefter började produktionen av det egna sommarpratet. Deltagarna skrev manus, valde musik, spelade in och till slut fick de spela upp sitt sommarprat. Vid uppspelning gav deltagarna respons på varandras arbeten.

Det här är ett exempel på när vårt arbete med bildning och synen på att lära tillsammans fungerar som allra bäst. Kursdeltagarna fick utrymme att berätta sina historier – innehållet i sommarpratet var personliga, sorgliga, ofattbara, vackra och roliga – de fick lära känna sina klasskamrater under ytan och tänka sig in i andras liv.

11.1.2 Delmål – Allmän kurs på distans

Tydliggörande av mentorsrollen

Efter att under förra läsåret börjat med studieavstämningar i Schoolsoft har arbetslaget under 2022 gått vidare med att ge mentor en tydligare roll. Detta vad gäller uppföljningen av avstämningen, med återkoppling till undervisande lärare och kursdeltagare, samt det övergripande ansvaret kring kursdeltagarens studiesituation. Studieavstämningarna och mentors fördjupade arbete med kursdeltagarna gör att arbetslaget snabbare kan se hur studierna behöver anpassas efter deltagarnas behov och förmågor.

11.1.3 Delmål – Allmän kurs – svenskt teckenspråk

Fortsätta individanpassa för varje deltagares behov

För att möta varje deltagare där den befinner sig och anpassa undervisningen efter deltagarens behov, något som är möjligt tack vare den höga personaltätheten på kursen, har arbetslaget fortsatt arbeta med individanpassningar.

Deltagarna delas upp i smågrupper, innehåll och genomförande anpassas genom svenskt teckenspråk. Vidare används bildstöd och korta pauser. Arbetslaget arbetar aktivt med bemötande och att skapa förtroendefulla relationer.

11.1.4 Delmål – Baskurs

Öka kursdeltagarnas självständighet genom strukturerad information

Arbetslaget har under verksamhetsåret arbetat med att utveckla strukturer för informationen till kursdeltagarna. Mer information har lagts i kursdeltagarnas Team i syfte att öka självständigheten i att söka info och att därmed inte i första hand vända sig till assistent utan till lättillgänglig info på Teams. Info har även satts upp utanför hemklassrummet, t.ex. schema och städansvar.

Kursrelaterad information har efter veckostart och veckoslut dels skrivits ut och funnits utanför hemklassrummet, dels publicerats på Teams, beroende på kursdeltagares behov och önskemål. Upplevelsen är att man i och med ökad tillgänglighet via Teams lättare har nått flera kursdeltagare med information. Användandet av teamsappen har ökat i takt med att flödet kontinuerligt uppdaterats.

Arbetslaget ser att kursdeltagarna ökat sin självständighet i att söka information och kommer att fortsätta arbetet med detta. Samtidigt ser man ett fortsatt stödbehov hos flera kursdeltagare där själva tillgängligheten inte är den avgörande faktorn för ökad självständighet.

Egna datorer

Vid läsårsstart 2022 fick samtliga kursdeltagare kvittera ut en skoldator. Syftet var att kunna nyttja specialpedagogiska hjälpmedel samt att ge alla samma förutsättningar att nyttja Teams. Arbetet inom flera ämnen har underlättats då datorerna alltid funnits lättillgängliga. Kursdeltagarna har skickat in arbeten till personal via skolmejl eller chatt. Uppgifter har även kunnat hämtas via Teams. Vad gäller specialpedagogiska hjälpmedel har en kursdeltagare tillsammans med skolans specialpedagog letat efter lösningar, dock utan att det kunnat konkretiseras. Däremot har andra mobilverktyg testats.

11.1.5 Delmål – Projektkurs

Digitala lösningar och hjälpmedel som stöd till kursdeltagarna

Arbetslaget har under året arbetat med att ta fram filmer, bildstöd och sekventiellt material som hjälpmedel i samband med städning, tvätt, matlagning, bakning samt veckoslut. Inom städning gjordes filmer med olika städmoment samt pärmar med bildstöd om i vilken turordning olika moment görs. Gällande matlagning har deltagarna fått använda appen Matglad som är väldigt strukturerad och har bra bildstöd. Till veckoslutet har man samlat in bilder som sammanfattar veckans lektioner och deltagarna får utvärdera varje ämne med hjälp av bildstöd.

Personalen ser att de digitala lösningarna och hjälpmedlen gör att kursdeltagarna blir mer självständiga, får bra rutiner och tydligare struktur, vilket de kan ha med sig när de slutar kursen.

11.1.6 Delmål – Svenska som andraspråk

Ökad samverkan för att stärka språket

Samverkan mellan kurser är standard på skolan. Under verksamhetsåret har arbetslaget på Svenska som andraspråk satsat på ett större samarbete mellan Svenska som andraspråk och Allmän kurs. Deltagarna på Svenska som andraspråk har haft två planerade lektionstillfällen i veckan tillsammans med Allmän kurs. Därtill har Svenska som andraspråk samverkat med Stödassistentutbildningen. Syftet med att integrera med andra deltagare är att stärka språket men också att vara en del i en helhet som symboliserar det svenska demokratiska samhället. Som en följd har flera kursdeltagare självmant tagit mer kontakt utanför den egna kursen och lägger större fokus på att utveckla språket för att göra sig förstådd.

Kursdeltagarna har också fått möjlighet att läsa ämnen på grundnivå och flera deltagare är med på allmänna kursens engelskalektioner.

11.1.7 Delmål – Svenskt teckenspråk – distans

Förbättra kursens studiematerial

Arbetslaget har arbetat med att få input på hur deltagarna upplever de studiematerial som används under distansperioderna. Därigenom har man kunnat utvärdera förra årets arbete med att utveckla studiematerialen.

Enligt utvärderingen uppskattar deltagarna de material man hunnit utveckla. Speciellt god respons har de material som är multimodala fått. Så långt det är möjligt önskar

nuvarande deltagare att exempelvis teckenlistor erbjuds med undertext och gärna även ljud. Kursdeltagarna upplever att det kan kännas besvärligt att ha en lista med svenskt teckenspråk som de måste synka med en stencil med de svenska orden.

11.1.8 Delmål – Friskvårdskurs

Ta fram ett utslussningshäfte för deltagare som avslutar sina studier

Arbetet med att ta fram ett utslussningshäfte har ännu inte påbörjats. De kursdeltagare som avslutade sina studier i december 2022 hade egna bestämda planer för vad de skulle göra efter kursen; arbetsträning på sina tidigare arbetsplatser och fortsatta studier. Därför har detta arbete inte prioriterats under hösten. Målsättningen är att involvera några deltagare i arbetet under våren och ta fram ett häfte som är klart till vårterminens slut. Häftet ska bli ett levande dokument som uppdateras löpande i samarbete med deltagarna.

Aktiviteter i samband med krisberedskapsveckan (vecka 39)

Under året har man på kursen genomfört ett par lektionspass kring krisberedskap om hur vi förbereder oss inför det värsta, men hoppas på det bästa. Lektionerna innefattade vad som kan ingå i en krislåda och flera deltagare började fundera över sin egen situation och utrustning i hemmet och började skapa egna krislådor. Deltagarna tipsar varandra om smart nödutrustning. Krisberedskapsveckan görs till ett återkommande inslag vecka 39 varje år.

Under året har man på kursen även sparat färsk, fryst och torkad frukt som använts i samband med hälsolektionerna på fredagarna. Det har varit lätt att ta hand om och förvara frukten. Av frukten har man främst tillagat smoothies, vilket har uppskattats av deltagarna. Genom att använda frukten har matsvinnet minskats och deltagarna har medvetandegjorts om vikten av att tillvarata våra resurser.

11.1.9 Delmål – Stödassistent

Kursutvärdering

Arbetslaget genomförde en kursutvärdering gällande deltagarnas upplevelse av utbildningen som helhet. Utvärderingen gjordes dels med en enkät, dels med individuella intervjuer. Resultatet visade bland annat att samtliga deltagare hade fått arbete efter första praktikperioden inom verksamhetsområdena vård-skola-omsorg. Deltagarna hade fått mycket positiv respons på att de går utbildningen när de varit ute på praktik, särskilt kring teckenspråksundervisningen. Deltagarna hade önskat en större progression i det svenska språket, framför allt det skrivna språket.

Utvärderingen visade vidare på en enad upplevelse av att de själva fått vara med och påverka utbildningens innehåll. Den inre resan man gjort under utbildningen var även det något som poängterades och som hade resulterat i ett ökat psykiskt välbefinnande och en bättre självkänsla.

11.1.10 Delmål – Behandlingspedagog

Strukturerat fördjupningsarbete

I ett samarbete mellan tre lärare implementerades ett strukturerat fördjupningsarbete. Deltagarna fick välja ämne utifrån intresse kopplat till utbildningens olika områden och tilldelades en handledare som vägledde deltagaren genom skrivprocessen. Fördjupningsarbetet avslutades med ett tvådagars ventileringsstillfälle där handledaren och opponenter ställde kritiska frågor utifrån arbetets forskningsfråga och gav feedback.

Lågaffektivt bemötande

Från och med höstterminen 2022 infördes en kortkurs i lågaffektivt bemötande som innefattade tre heldagars utbildning för kursdeltagare i år ett. Det gav kursdeltagarna en bra grund inför första praktikperioden.

11.1.11 Delmål – Teckenspråks- och dövblindtolk

Verksamhetsutveckling för att förbättra de studerandes utbildningsupplevelse

På Tolkutbildningen har man under året arbetat på flera fronter för att förbättra utbildningen pedagogiskt. Arbetslaget har framställt nytt och uppdaterat praktiskt övningsmaterial för ämnet svenskt teckenspråk, där man producerat nya korta texter, och tolkämnet i år 3 och 4, där man tagit fram längre temabundna texter. Vidare har man gjort en genomlysning av målen i ämnet dövblindtolkning i år 3 och 4, sett över ordval, kollat om något saknas och gjort målbeskrivningarna mer tydliga för de studerande.

Arbetet med att digitalisera arbetsmaterial, som påbörjades i samband med pandemin, har fortsatt. Arbetsmaterial som tidigare låg på dvd-skivor finns numera tillgängligt i Stream-kanaler i Teams. Därtill har även antagningsförfarandet utvecklats. Innehållet under antagningen har setts över, man har skrivit fram tydligare mallar för bedömning och informationen till de sökande, innan, under och efter har förbättrats.

11.1.12 Delmål – Syntolk

Samarbete med Nationalmuseum och Moderna museet

Under verksamhetsåret har deltagarna på utbildningen arbetat med konstsyntolkning i samarbete med Nationalmuseum. Ett samarbete inleddes även med Moderna Museet. Deltagarna fick syntolka varsitt känt verk och kursen lyckades sätta ihop en virtuell ”syntolkad konstutställning” som alla deltagare var stolta över. Att kunna bidra till två stora konstmuseers tillgänglighet är en stor glädje och ger också deltagarna en naturlig väg in i syntolkningsvärlden efter avslutad utbildning.

11.2 Mål 3: Bildningsmiljö

Skolans kultur och värdegrund tydliggör hur samtliga, personal som kursdeltagare, delar ett gemensamt kunskaps- och erfarenhetsutbyte och tillsammans växer som människor.

11.2.1 Delmål – Allmän kurs på distans

Utmana deltagarna delta i sociala aktiviteter

Kursens deltagare har i regel social fobi och följaktligen svårt delta i olika kulturella och andra gemensamma aktiviteter i grupp på skolan. Arbetslaget har därför erbjudit anpassade tillfällen att våga utmana sig själv i det sociala, bland annat guidad tur på Open Art och Skolbio. Det har visat sig svårt att få med deltagarna på sociala aktiviteter, trots anpassningar. Även om enstaka deltagare deltog på Open Art och Skolbion så finns det mer att göra för att få fler att våga utmana sin sociala ångest.

Arbetslaget har börjat se över möjligheterna till praktik eller andra sociala aktiviteter på, till exempel, Fontänhuset, för att skapa förutsättningar för deltagarna att utmana sig själva.

11.2.2 Delmål – Allmän kurs – svenskt teckenspråk

Tema demokrati i samband med riksdagsvalet

Kursen har under året följt riksdagsvalet i Sverige, innan, under och efter. I samband med detta har man diskuterat demokrati, grundläggande värderingar och hur det ser ut i Sverige respektive på andra håll i världen. Världshändelser som kriget i Ukraina har färgat diskussionerna och man har resonerat om varför olika länder förhåller sig på olika sätt till konflikten.

Deltagare som har sitt ursprung från olika länder har varit väldigt engagerade i detta temaarbete och i vad som händer i världen.

11.2.3 Delmål – Allmän grundkurs

Bildningsresa till Polen

Under vårterminen 2022 startade förberedelserna för Allmän grundkurs återkommande bildningsresa till Polen. Arbetet skedde tematiskt och genomsyrade samtliga ämnen. I oktober genomfördes en resa tillsammans med Svenska kommittén mot antisemitism, till de områden i Polen där de största folkmorden skedde under andra världskriget.

I efterarbetet åligger det gruppen att förmedla sina upplevelser i fler olika forum. Tilläggnandet av grundläggande demokratiska värden och att arbeta för solidaritet och människors lika värde ligger som en grund för kursens arbete. Genom arbetet med Förintelsen lyfts dessa punkter och kursdeltagarna medvetandegörs om vikten att vara en aktiv del i det demokratiska samhället samt att träna upp en vaksamhet mot och ett mod att ifrågasätta och motarbeta odemokratiska krafter.

11.2.4 Delmål – Baskurs

Konkretisera Agenda 2030 i alla ämnen och vid vardagsaktiviteter och ge kursdeltagare förutsättningar till ökad delaktighet i arbetet med mot målen i Agenda 2030.

Resor med fokus på klimat, minoriteter och mänskliga rättigheter, samt demokrati, delaktighet och ökad självständighet

Under vårterminen gjorde Baskursen en resa till Jämtland. Resan föregicks av ett temaarbete om samer, minoriteter och urbefolkningar. Arbetslaget beslutade därefter att planera kursens större resor med fokus på klimat, minoriteter och mänskliga rättigheter samt demokrati, delaktighet och ökad självständighet.

Inför årets resor med övernattnig har kursdeltagarna varit aktiva i att hitta kloka val utifrån miljösynpunkt. Efter höstterminens resa till Göteborg genomfördes även ett efterarbete som utmynnade i en presentation för ledningen i syfte att belysa vikten av hållbara resor inom vår skola. Under lektionerna i Mat- och boende har samtal om val av livsmedel och val i vardagen diskuterats, detta med syfte att ge kursdeltagarna en insikt i påverkansmöjligheter i det dagliga livet inom flera av Agenda 2030:s olika mål.

11.2.5 Delmål – Projektkurs

Samverkan mellan ämnen på schemat

Under året har deltagarna fått arbeta med projektarbeten som involverat flera ämnen. Inför höstterminens ”författarresa” till Värmland – kursen gjorde två författarbesök och såg en teaterföreställning som bygger på författarnas berättelser – skedde ett samarbete mellan ämnena drama/teater, läsa, musik och skapande inför höstterminens ”författarresa”.

Innan resan läste och pratade kursdeltagarna om författarna Selma Lagerlöf och Gustav Fröding på läsektionerna. De valde texter ur deras verk och såg en tv-serie om Kejsaren av Portugalien. På skapandelektionerna gjorde man musikvideor av Gustav Frödings dikter. I ämnet drama diskuterade man om föreställningen Mästaren av alla mästare av Författarladan Västanå som bygger sina föreställningar på Selma Lagerlöfs berättelser.

Kursen har även samarbetat mellan ämnena musik, drama och skapande i ett Disneytema. Kursdeltagarna uppskattade arbetsformen och att det gjordes ett gediget förarbete innan Värmlandsresan. De kände sig väl förberedda inför studiebesöken som gjordes med anknytning till det man jobbat med innan. Inte minst kände kursdeltagarna en stolthet i att få visa upp det man skapat tillsammans, vilket stärker både grupp och individ.

11.2.6 Delmål – Svenska som andraspråk

Demokrati och självständighet

På kursen har man under verksamhetsåret arbetat aktivt med grundvärderingar i vårt demokratiska samhälle och fäst stor vikt vid ett inkluderande liv i Sverige. Kursen har gjort studiebesök på arbetsplatser, så som en brandstation, Arbetsförmedlingen och Örebro slott. Vid undervisningen har man utgått från deltagarnas behov och intressen för att det ska vara utvecklande och betydelsefullt. Löpande under året har deltagarna träffat bygdens pensionärer i form av ett språkcafé för att utveckla det svenska språket och dela kunskaper med varandra.

En grupp kvinnliga deltagare har varit på simundervisning i Lindesbergs badhus/simhall och stärkt sin simförmåga. Detta bidrar till att kunna vara en god förebild och kunna vara aktiv vid vatten tillsammans med sina barn. Det bidrar även till ett större självförtroende och självständighet.

11.2.7 Delmål – Svenskt teckenspråk – 1-årig grundkurs

Teckenspråk och dövkultur

På grundkursen i svenskt teckenspråk ingår naturligtvis mycket språkövningar. Men en betydande del av kursen handlar också om att lära sig om dövas kultur och historia, vilket ger en förståelse och sätter de nyvunna språkkunskaperna i en kontext. Under året har kursdeltagarna gjort flertalet studiebesök och träffat döva ute i verkligheten. Man har varit på den statliga specialskolan Birgittaskolan, deltagit på Dövas dag i Uppsala, träffat Dövas förening i Örebro, besökt dövkyrkan, sett en teckenspråkig teater och deltagit på Teckenspråkets dag.

På det här sättet har kursdeltagarna inte bara lärt sig ett nytt språk, de har också fått en djupare förståelse för språkets kultur och historia.

11.2.8 Delmål – Svenskt teckenspråk – distans

Känna grupptillhörighet på distans

Arbetslaget har, tillsammans med kursdeltagarna, tittat på möjliga lösningar för deltagare att skapa arenor där de kan ses, digitalt eller fysiskt, även under distansperioderna för att få känslan av tillhörighet.

Deltagarna har med hjälp av vår plattform Teams bokat digitala träffar, vilket var uppskattat. Initiativ till att träffas fysiskt togs också, men uppslutningen var inte stor.

11.2.9 Delmål – Friskvårdskurs

Hjärnans dag den 25/10

Hjärnans dag föregicks av ett kursgemensamt arbete med förberedelser inför temadagen. Alla deltagare var involverade i arbetet. Utställningen mottogs mycket positivt av besökarna och många gav uttryck för att man erhållit ny kunskap om hjärnan och konsekvenser av hjärnskador. Deltagarna var stolta över resultatet. Vi har hittat en bra arbetsform och planerar att Hjärnans dag ska bli ett återkommande evenemang med ett tvåårsintervall.

Studiebesök om självhushållning

Kursen besökte Hjortsbergatorpet, där man odlar för självhushållning i samklang med naturen. Ett besök som var mycket uppskattat hos kursens deltagare. Studiebesöket innefattade en rundvandring i en läkande miljö och inblick i ett alternativt sätt att leva, präglad av självhushållning och enkelhet.

11.2.10 Delmål – Behandlingspedagog

Samarbete över kursgränserna

Ett av delmålen för läsåret var att samarbeta mer över kursgränserna. I kursen Pedagogik fick deltagarna i år ett planera och genomföra en pedagogisk aktivitet för deltagarna på Svenska som andraspråk. Efter genomförandet fick de utvärdera den egna insatsen i såväl planering som genomförande.

Utbyte med Rockesholm

Deltagarna i år ett och två gjorde ett studiebesök på behandlingshemmet Rockesholm. Därefter bjöds personal från Rockesholm in till att delta på utbildning i Återfallsprevention och MHFA på skolan, i utbyte mot att vi fick komma till dem och auskultera på deras anhörigvecka under fyra dagar.

11.2.11 Delmål – Stödassistent

Cykel- och simundervisning

Under läsåret 2022 fick deltagarna vid ett antal lektionstillfällen lära sig att cykla och simma. Syftet var att öka anställningsbarheten hos våra kursdeltagare efter avslutad utbildning då de flesta arbetsgivare inom verksamhetsområdet ser dessa kunskaper som självklara förmågor att behärska vid nyanställning.

11.2.12 Delmål – Teckenspråks- och dövblindtolk

Kulturstunder inom ämnet svenskt teckenspråk och tolkning

Under året har de studerande på Tolkutbildningen fått ta del av flera föreläsningar med koppling till svenskt teckenspråk och tolkning. Torbjörn Svensson, som har Ushers syndrom vilket gör att syn och hörsel sakta försämras, föreläste i april om hur dövblindheten förändrat hans liv och hur han med rätt hjälp och inställning kunnat fortsätta leva.

I december hade Tolkutbildningen en temadag om dövblindhet. De fick lyssna till professor emeritus Claes Möller som föreläste om dövblindhet och Ola Linder som beskrev LSS, färdtjänst och tolktjänst i ljuset av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Under temadagen fick de studerande även lyssna till fyra personers erfarenheter av att leva med dövblindhet.

11.2.13 Delmål – Syntolk

Verklighetens kulturliv i undervisningen

Höstterminen inleddes med att syntolka konst på skulpturutställningen Open Art i Örebro. Denna gemensamma uppstart och delade kulturupplevelse och utmaning, gav gruppen en gemensam historia och referensram som bidragit en hel del till gruppens goda sammanhållning under läsåret.

Deltagarna uppmanades att använda syntolknings-appen MovieTalk på syntolkad bio. Detta stärkte deltagarna och de få personer som hade problem kunde få sina kurskamraters hjälp och stöd för att klara de tekniska svårigheterna. När var och en sedan skrev om sina biobesök och delade med sig av sina berättelser kunde alla i gruppen känna igen sig och leva sig in i de olika upplevelserna.

11.1 Mål 4: Formalia

Tydliga styrdokument i överensstämmelse med huvudmannens och berörda myndigheters intentioner och ett systematiskt kvalitetsarbete där all personal känner sig delaktiga.

Formalia

Formalia handlar om system och rutiner för folkhögskolans formella ansvar som utbildningsanordnare och sådant som är viktigt ur ett studeranderättsligt perspektiv.

Nyckelbegrepp inom formalia är:

- Studeranderätt
- Dokumentation
- Myndighetsutövning
- Regler och rutiner

Studeranderätt

Under året träffas regelbundet representanter från studeranderådet tillsammans med rektor eller biträdande rektor för att följa upp aktuella frågor som kommer upp på skolrådet.

Översyn och uppdatering av dokument

Skolans styrande dokument ses över löpande. Under året har vi påbörjat uppdatering av handlingsplanen för frånvaro och skolans kris- och katastrofhandlingsplan.

Systematiskt kvalitetsarbete

Ledningsgruppen har under året arbetat med att i dokument förtydliga och klargöra det systematiska kvalitetsarbetet. Vi har under året följt upp och utvärderat i vilken omfattning vi ska genomföra olika deltagarenkäter. Kursföreståndarna är en viktig länk från ledningsgruppen till arbetslag, de ska leda arbetslagets planering med delmål och aktiviteter. Ledningen och kursföreståndarna har återkommande samlingar med olika fokus. Vi har för 2022 blivit bättre på att få kurserna att arbeta med delmål under de övergripande målen, dessa beskrivs här ovan i texten.

12. Bokslut 2022

Under 2022 började ”normalläget” återkomma på skolan efter pandemin. Intaget av deltagare blev lättare eftersom vi kunde rekrytera deltagare som vanligt via Öppet Hus, prova-på-dagar och studiebesök. Samtidigt ser vi att det till exempel på Allmän kurs varit många deltagare som mått dåligt och haft stor frånvaro. Vi har under året börjat arbeta med en ny uppdaterad handlingsplan för att öka närvaron.

De flesta deltagare har nått målen med sina studier och kunnat gå vidare i livet, till vidare studier eller arbete. Vi nådde upp till vårt ingångsvärde gällande deltagarveckor, vilket inte riktigt blev fallet under 2021 som en konsekvens av pandemin.

Vi har som beskrivits satsat på utbildning och anställning av en specialpedagog, vilket är nödvändigt med tanke på de deltagare vi har på skolan. Sett till behovet skulle vi egentligen önska en specialpedagog till. Det positiva ekonomiska utfallet grundar sig främst i lägre kostnader för studieresor, material och inställda aktiviteter som inte kunnat genomföras under året till följd av viss försiktighet i och med pandemin. Dessutom har statsbidragen varit på en högre nivå än budget, vilket tyvärr inte blir fallet 2023.

Intäkter		tkr
Statsbidrag	Folkbildningsrådet	17 477
	Förstärkningsbidrag	5 546
	MYh	3 660
	SPSM	8 075
	Anställningsstöd	1 434
Uppdragsutbildningar		1 105
Övriga intäkter		378
Internat och försäljning		2 071
Regionbidrag		27 998
Summa intäkter		67 744
Kostnader		tkr
Löner och soc avg		-51 668
Övriga personalkostnader		-524
Lokaler		-6 320
Material		-2 569
Marknadsföring		-358
IT och telefoni		-1 822
Aktiviteter för deltagare		-1 237
Resor och logi		-177
Tolkning		-1 245
Övriga driftkostnader		-652
Avskrivningar		-519
Summa kostnader		-67 091
Resultat		653

Torkel Freed
Rektor

Charlotta Englund
ordförande Regional tillväxtnämnd

Region Örebro län

Fellingsbro folkhögskola

Fellingsbro folkhögskola, info@fellingsbro.fhsk.se

Besöksadresser: Bergsvägen 2, Fellingsbro & Klerkgatan 16, Örebro

Tel: 0581–89 100

<https://www.fellingsbro.fhsk.se/>